

Дорогі в Христі! Святі Отці, навчаючи про покірних, або гордих людей, використовують для порівняння образ пшеничного поля. Глянувши на поле, то зможемо зауважити, як одні колоски стоять прямо, наче пишаються своєю красою, а інші є схиленими до долу. Отці коментують так: «Колоски які стоять прямо – це образ людей гордих, вони пусті, не несуть жодного плоду. Натомість схилений колос – це символ покірної і смиренної людини, повної зерен чеснот». Адже недаремно Іван Ліствичник про покору говорить, як про вчительку всіх чеснот, як найпевнішу основу небесної будівлі, найкращий дар Спасителя. Коли ми, глянемо на ікону Благовіщення Богородиці, чи на «намісну» ікону, то зауважимо, що постать Пресвятої Богородиці, подібно до плодоносного колоска є схиленою до землі. І це не причина якогось обурення, чи сорому, але вияв великого трепету і покори перед Всемогутнім Богом. Теодор Студит говорив, що особа Христа впливала на Її зовнішність; можемо сказати, що так само чеснота покори вплинула на все життя Марії.

Покора та смирення – це два супутники, що не полишали Богородицю впродовж цілого її життя. Ще зовсім дитиною батьки Св. Йоаким і Анна приводять Марію до Єрусалимського Храму на служіння Богів. Вони виконують свою постанову, обіцянку – посвятити дитя Богів. Натомість для дівчинки це постанова, є чимось категоричним, таким, що не підлягає обговорюванню. Можливо, що навіть було проти власної її волі. Марія не виявляє якогось особливого спротиву батькам, не закидає їм, що вони старі, нічого не розуміють, що так немодно, як це часто ми практикуємо. Але із покорою та радістю приймає своє служіння, як оспівує кондак свята: «Благодать з собою вводячи». В старшому віці ця покора не полишила Марії. А саме тоді, коли Архангел Гавриїл був зісланий до неї, щоб, як каже Іван Золотоустий, «сотворіння заручити із своїм Творцем», щоб принести благу вість. Саме вона, знайшла велику ласку в Бога і народить Того, Хто Сином Всевишнього назветься. Тільки відповіддю Архангела на запитання: «Як же воно станеться, коли я не знаю мужа», Марія розвіває усі свої сумніви і з покорою відповідає: «Ось я слугиня Господня, нехай зі мною станеться по твоєму слову».

Покора Богородиці проявилась і при Різдві ГНІХ. Ми, вже дещо звикли у проповіді на Різдво, чи відповідній літературі чути про великий і неказаний кенозис Бога, Який «стає людиною, щоб ми стали богом». Але і подивімось на смирення Богородиці, яке себе проявило у місті Вифлеємі. Вона, мабуть знаючи, що в кількох днях має народити дитя, не жаліла себе, якось не оправдовувалась, але разом із Йосифом ідуть до рідинного міста, щоб там сповнити наказ Цісаря Августа про перепис населення. І вдруге покора проявляється у часі самого народження. Чи не могла б Марія, знаючи, що має народити Сина Всевишнього – Царя над усіма царями, вимагати від юдеїв чи Бога найкращої царської палати, найкращих лікарів і прислугу для своїх пологів, подібно до Олімпіади – мати Олександра Македонського? Але ні! - Сіно, замість м'яких подушок, а здивовані пастухи замість кваліфікованих лікарів...

Навіть після свого Успення Богородиця вона надалі залишається покірною слугою Божою. А через всиновлення всіх нас під хрестом стає і нашою помічницею. Адже кожного разу, коли ми засилаємо свої молитви і прохання до Богородиці, вона як добра дочка, послухавши і споглянувши на наші просьби і молитви – завжди спішить кожному на допомогу. «Бо не маємо іншої допомоги, ні захисниці, ні ласкавої розрадниці, крім Тебе о Божа Мати», - співаємо в молитві під час молебню.

Дорогі брати! Всім нам відомо, що мала дитина завжди наслідує, або принаймні намагається наслідувати своїх батьків. Тому і ми, будучи дітьми нашої Небесної Неньки, вчимося наслідувати її покору. Особливо тут, у семінарії, де виховний процес сфокусований саме на покору і послух вихованця. Остерігаймося брати, щоб часом не стали схожими до фарисеїв, в яких покора керувалась тільки певним розрахунком: «Так мені вигідно». І вони про людське око були вірними і покірними Закону Мойсея, але як тільки їхні інтереси і плани почались розходитись із вченням Господнім і відчувши певну підтримку з сторони влади, показали себе справжніми. Натомість покора кудись зникла. Вівці закричали вовчими голосами «Розіпни, розіпни його»

Насамкінець хочу закінчити словами Папа Римського Івана XXIII: «Хто я? Ніщо! Яке моє ім'я? Які мої титули шляхетства? Жодні! Я слуга і більш нічого! Немаю нічого власного, навіть життя! Бог – мій Пан, Абсолютний Пан життя і смерті».

(бр. Роман Копач, травень 2013)